บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นกลุ่มธุรกิจที่เป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ โดยสถิติในปี 2547-2554 พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนจาก 2,199,130 รายในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 2,646,549 ราย มีการจ้างงานจาก 9,330,667 คนในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 10,995,977 คนในปี 2554 และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจาก 2,486,892 ล้านบาทในปี 2547 เพิ่มขึ้นเป็น 3,859,588 ล้านบาทในปี 2554 แต่สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงลดลงจากร้อยละ 37.8 ในปี 2547 เหลือเพียงร้อยละ 36.6 ในปี 2554 เนื่องจากการเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด ทั้งในด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและด้านการส่งออก

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		วิสาหกิจขนาดใหญ่		รวม	
	2547	2554	2547	2554	2547	2554
มูลค่า GDP (ล้านบาท)	2,486,892	3,859,588	3,438,313	5,273,354	5,925,205	9,132,942
สัดส่วน GDP / GDP รวมทั้งประเทศ (ร้อยละ)	(37.8)	(36.6)	(52.3)	(50.0)	(90.1) [1]	(86.6) [2]
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)(ร้อยละ)	1,251,450 (32.9)	2,159,105 (31.0)	2,549,721 (97.1)	4,815,309 (69.0)	3,801,171 (100.0)	6,974,414 (100.0)

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		วิสาหกิจขนาดใหญ่		รวม	
	2547	2554	2547	2554	2547	2554
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)(ร้อยละ)	1,171,073 (30.2)	2,068,859 (29.9)	2,703,751 (69.8)	4,841,438 (70.1)	3,874,824 (100.0)	6,910,297 (100.0)
การจ้างงาน (คน) (ร้อยละ)	9,330,667 (80.4)	10,995,977 (83.9)	2,273,665 (19.6)	2,111,229 (16.1)	11,604,332 (100.0)	13,107,263 (100.0)
จำนวนวิสาหกิจ (ราย) (ร้อยละ)	2,199,130 (99.5)	2,646,549 (99.8)	10,520 (0.5)	6,305 (0.2)	2,209,650 (100.0)	2,652,854 (100.0)

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2554) รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2547

หมายเหตุ

[1] ในปี 2547 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีมูลค่า 6,576,834 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคนอกเกษตร (วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมกับวิสาหกิจขนาดใหญ่) 5,925,205 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเกษตร เท่ากับ 651,629 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.9 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

[2] ในปี 2554 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีมูลค่า 10,539,446 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคนอกเกษตร (วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรวมกับวิสาหกิจขนาดใหญ่) 9,132,942 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเกษตร เท่ากับ 1,406,504 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพราะวิสาหกิจต่าง ๆ ได้เกิดอยู่ในทุกชุมชนร่วมกันผลิตสินค้า เช่น OTOP และยังเป็นหน่วยผลิตที่สนับสนุนและเชื่อมโยงไปสู่กิจการต่างๆ โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่ ขนาดกลางและหรือกิจการขนาดย่อมด้วยกันเอง ในรูปแบบของ

การผลิตเป็นสินค้าวัตถุดิบขั้นต้น ขั้นกลาง ด้วยวิธีการว่าจ้างผลิต หรือการรับช่วงการผลิต (Subcontracting) และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังเป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์บริการแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้เริ่มต้นธุรกิจใหม่หรือนักลงทุนหน้าใหม่ จากธุรกิจเล็ก ๆ และพัฒนาจนเติบโตในที่สุด

ปัจจุบันประเทศไทยใช้นโยบายระบบเศรษฐกิจแบบสองทาง (Dual track policy) คือ การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างฐานเศรษฐกิจภายในให้เข้มแข็ง ซึ่งยังพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศเป็นหลัก เพื่อหารายได้เข้ามาพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีมูลค่าการค้าขายระหว่างประเทศสูงถึงร้อยละ 124 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ มีมูลค่ารวมของภาคอุตสาหกรรมสูงถึงร้อยละ 40.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รองลงมาเป็นภาคบริการ ร้อยละ 37.2 ภาคการค้าส่งค้าปลีกร้อยละ 13.8 และภาคการเกษตรร้อยละ 8.9 ซึ่งการส่งออกสินค้าหลักของไทยเป็นการส่งออก คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า แผงวงจร ผลิตภัณฑ์พลาสติก และผลิตภัณฑ์โลหะพื้นฐาน ส่วนการนำเข้าหลักเป็นการนำเข้า น้ำมันดิบ เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องจักรอุตสาหกรรม เหล็กและเหล็กกล้า และชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ (ฝ่ายวิจัย วางแผนและงบประมาณ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2554)

แต่ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การค้าระหว่างประเทศมีแนวโน้มไปสู่การเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) มากขึ้น ตามข้อตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างกัน และยังช่วยเพิ่มโอกาสในการหาตลาดใหม่ๆ รวมทั้งมีแหล่งวัตถุดิบใหม่ที่ราคาถูกและหลากหลายมากยิ่งขึ้น อันเป็นโอกาสที่ธุรกิจการส่งออก หรือการนำเข้าวัตถุดิบมาผลิตสินค้า จะได้รับประโยชน์จากข้อตกลงนี้ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็ทำให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายภายในประเทศมากขึ้น อันส่งผลกระทบต่อตลาดภายในประเทศ เกิดการแข่งขันสูงขึ้น ทำให้ธุรกิจที่ไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอ หรือมีต้นทุนที่สูงกว่าการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ จะได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นธุรกิจในครอบครัว และมีเงินทุนน้อย จะได้รับผลกระทบโดยตรงและอย่างรวดเร็วจากการเปิดเขตการค้าเสรี รวมถึงผลกระทบจากปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น สถานการณ์การเมือง การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ความผันผวนของค่าเงิน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากธุรกิจประสบปัญหาจากปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ เช่น ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน ปัญหาแรงงาน ปัญหาการขนส่งสินค้า เป็นต้น ซึ่งหากได้รับผลกระทบจากปัจจัยดังกล่าวทุกๆ ด้านพร้อมกัน จนทำให้ธุรกิจประสบภาวะชะงักจนกระทั่งอาจถึงขั้นล้มเลิกกิจการ

จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้ครบทั้งวงจร คือ สนับสนุนเงินทุนควบคู่กับการพัฒนาผู้ประกอบการ ซึ่งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) จึงได้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ด้วยการสนับสนุนแหล่งเงินทุนที่ถือได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาหลักของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ต้องเสียเปรียบธุรกิจขนาดใหญ่ในการที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนในต้นทุนที่เหมาะสมและสามารถจะแข่งขันได้ แต่ข้อเท็จจริงการสนับสนุนเงินทุนอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ แต่ต้องมองถึงภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบ เช่นสภาวะแวดล้อมทางการค้า การแข่งขันด้านการผลิตที่ต้องยกระดับมาตรฐานการผลิต รวมถึงการร่วมแลกเปลี่ยนหรือส่งต่อข้อมูลองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น โอกาส การวิเคราะห์ตลาด การบริหารจัดการ ตลอดจนเทคโนโลยี และนวัตกรรม

ทั้งนี้เป้าหมายสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย คือ ธนาคารจะมีส่วนอย่างไรในการเข้าไปผลักดันให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโต ซึ่งขยายตัวน้อยกว่าการขยายตัวของประเทศโดยรวม และมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ลดลงจากร้อยละ 37.8 ในปี 2547 เหลือร้อยละ 36.6 ในปี 2554 ดังนั้นจึงเป็นภารกิจที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยจะต้องเข้าไปมีส่วนผลักดันโดยสนับสนุนหรือเติมเต็มในส่วนที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขาด ทั้งทางด้านเงินทุนและองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

มาตรการที่ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยดำเนินการอย่างแรก คือ การสนับสนุนเงินทุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพราะเรื่องเงินทุนถือเป็นปัจจัยสำคัญในลำดับต้นของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งหากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สามารถสนับสนุนเงินทุนด้วยต้นทุนที่ต่ำได้ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก็จะสามารถแข่งขันในตลาดได้ และมีกำไรเพียงพอในการหล่อเลี้ยงธุรกิจ สำหรับธุรกิจขนาดกลางนั้นกำไรที่เขาได้เพิ่มขึ้นนั้นก็จะเป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถแข่งขันในตลาดภายใต้การเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ที่เริ่มทยอยประกาศใช้ไปแล้ว

มาตรการต่อไปนอกจากการสนับสนุนด้านเงินทุนดังกล่าวแล้ว การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ก็เป็นเรื่องที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะจากสถิติอัตราการอยู่รอดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมพบว่า ในปีแรกของการก่อตั้งกิจการนั้น มีอัตราการอยู่รอดร้อยละ 97 แต่จะค่อยๆ ลดลงอย่างต่อเนื่องปีละประมาณร้อยละ 3-4 ทั้งนี้ เป็นผลจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่มีโครงสร้างทางการเงินที่ไม่แข็งแรง และมีความอ่อนไหวมากต่อปัจจัยทั้งภายในและ

ภายนอก นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ และขาดโอกาสด้านตลาดที่จะทำให้กิจการอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จึงมีนโยบายการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก : การให้คำปรึกษาแนะนำก่อนการให้สินเชื่อ หรือกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่แหล่งทุน (Pre Loan) เพื่อให้ผู้ประกอบการที่สนใจขอใช้สินเชื่อกับธนาคาร ได้รับการพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมก่อนยื่นกู้ ตลอดจนเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นการช่วยคัดกรองศักยภาพผู้ประกอบการ ก่อนได้รับการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อจากธนาคาร โดยในปี 2554 มีผู้ประกอบการเข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 769 ราย และได้รับการอนุมัติสินเชื่อจำนวน 663 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.22 ของผู้ที่ผ่านการพัฒนา

ส่วนที่สอง : กิจกรรมเติมเต็มความเข้มแข็งของลูกค้าธนาคาร (Post Loan) โดยเมื่อได้รับอนุมัติสินเชื่อแล้ว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะได้รับการดูแลและพัฒนาธุรกิจใน 3 ด้าน คือ ด้านการยกระดับมาตรฐานสินค้า การช่วยเหลือด้านการบริหารจัดการธุรกิจ และเพิ่มโอกาสทางด้านการตลาด เพื่อส่งเสริม ผลักดันให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความแข็งแกร่ง มีความพร้อมต่อการเปิดประตูการค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ AEC ที่จะเพิ่มจำนวนผู้บริโภคจาก 60 กว่าล้านคนเป็นเกือบ 600 ล้านคน โดยในปี 2554 มีลูกค้าธนาคารที่เข้าร่วมกิจกรรมแล้วจำนวนทั้งสิ้น 2,412 คน

หาก SMEs ไทยสามารถแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ ก็จะสร้างรายได้ให้กิจการก่อให้เกิดการลงทุน การผลิต ส่งผลให้เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้ได้ทั่วประเทศ เพราะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นมีอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่รอดและเติบโตก็จะทำให้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงขึ้น และมีการคืนกลับสู่ภาครัฐผ่านทางการชำระภาษีมากขึ้นด้วยเช่นกัน นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ จะทำให้เกิดความสมดุลย์ในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่เป็นเป้าหมายของกระทรวงการคลังในการลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาแนวทางในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาบทบาทความสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

3. ขอบเขตการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อ และบทบาทสำคัญของธนาคาร ในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิระหว่างปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2554 และคาดคะเนตัวแปรที่คาดว่าน่าจะมีผลต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

4. สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จะใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติทำการศึกษาการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และกำหนดสมมติฐานตามปัจจัยดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปริมาณเงินทุน (CAP) ที่เพิ่มขึ้น ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ (BOD) ที่เพิ่มขึ้น ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (BOF) ที่เพิ่มขึ้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) ที่ลดลง และอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ที่ลดลง มีผลกระทบทำให้ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากธนาคารมีข้อจำกัดในการหาแหล่งเงินทุนมาปล่อยสินเชื่อ

4.2 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่เพิ่มขึ้น มูลค่าการส่งออกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Export) ที่เพิ่มขึ้น ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (TSSI SMEs) ที่เพิ่มขึ้น มีผลกระทบทำให้ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อมแห่งประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ น่าจะมีผลต่อความต้องการสินเชื่อของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น ในช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวดี น่าจะทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการสินเชื่อมากตามไปด้วย

5. วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาจะใช้ข้อมูลข้อมูลทุติยภูมิ จากการเก็บรวบรวมจากเอกสารวิจัยและวารสารต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อมูลรายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2547 - 2554

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณา เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การดำเนินงานของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ศึกษาบทบาทและความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐบาลในการพัฒนาวิสาหกิจอย่างไร)

2. ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการนำตัวแปรที่คาดว่าน่าจะมีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มาสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์เพื่อใช้อธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรในสมการ และทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรจากแบบจำลอง โดยใช้วิธีการทางสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

แบบจำลอง

แบบจำลองที่นำไปทำการทดสอบสมการวิธีการทางสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

$$\mathbf{LOAN = f(CAP, BOD, BOF, INT, NPL, GDP, Export, TSSI\ SMEs)} \quad \text{.....(1.1)}$$

และเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\mathbf{LOAN = a_0 + a_1 CAP + a_2 BOD + a_3 BOF + a_4 INT + a_5 NPL + a_6 GDP + a_7 Export + a_8 TSSI\ SMEs}$$

กำหนดให้

LOAN = ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

a_0 = ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่

a_1..... a_6 = ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ

CAP = ปริมาณเงินทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

BOD = ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

BOF = ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

INT = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)

NPL = อัตราส่วนปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อปริมาณสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ร้อยละ)

GDP = มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (ล้านบาท)

Export = มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ล้านบาท)

TSSI SMEs = ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (หน่วย)

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs : Small and Medium Enterprises) คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่จำแนกโดยใช้จำนวนการจ้างงานหรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินของวิสาหกิจ และให้ถือจำนวนการจ้างงานหรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรที่น้อยกว่าเป็นเกณฑ์กำหนด โดยแบ่งเป็นกลุ่มประเภทของกิจการเป็น 4 ประเภทได้แก่

6.1.1 กิจการผลิตสินค้า (Manufacturing Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 51 – 200 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 200 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.1.2 กิจการค้าส่ง (Wholesale Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 25 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 26 – 50 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.1.3 กิจการค้าปลีก (Retail Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 15 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ไม่เกิน 30 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 16 – 30 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 60 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.1.4 กิจการบริการ (Service Sector) จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คนหรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ไม่เกิน 50 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และจำนวนการจ้างงานตั้งแต่ 51 – 200 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 200 ล้านบาท เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง

6.2 สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ คือ สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบายในการส่งเสริมและการพัฒนาเฉพาะด้านของรัฐบาล

6.3 ปริมาณสินเชื่อ คือ มูลค่าเงินให้กู้ยืมคงค้างทุกประเภทของลูกหนี้ ที่อยู่กับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.4 ปริมาณเงินทุน คือ คือ มูลค่ารวมหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.5 ปริมาณเงินกู้ยืมภายในประเทศ คือ มูลค่าเงินรับฝาก ตราสารหนี้ เงินกู้ยืมและเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภายในประเทศ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.6 ปริมาณเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ คือ มูลค่าเงินกู้ที่มาจากหน่วยงานในต่างประเทศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.7 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (MLR) คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (Minimum Loan Rate) ตามประกาศของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

6.8 ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ มูลค่าหนี้เสียหรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เนื่องจากลูกหนี้ไม่สามารถชำระดอกเบี้ยและเงินต้นคืนให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป

6.9 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ คือ มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผลิตได้ภายในอาณาเขตของประเทศ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

6.10 มูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ มูลค่าการส่งออกสินค้ารวมทั้งหมดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6.11 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ ผลสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการที่สำรวจโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

6.12 ต้นทุนเงิน (Cost of Fund) คือ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยต่อมูลค่าสินทรัพย์เฉลี่ย

6.13 ส่วนต่างดอกเบี้ย (Net Interest Margin) คือ รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิต่อสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ย (ต่อปี)

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อทราบบทบาทสำคัญของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยในการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

7.2 เพื่อทราบปัจจัยหรือตัวแปรที่มีผลต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยว่า มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารในทิศทางใด ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางและควบคุมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย